Πειρασμοί και δοκιμασίες (Γέροντας Ευστράτιος Γκολοβάνσκι)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Σεπτεμβρίου, 2020

Χωρίς πειρασμούς και δοκιμασίες είναι αδύνατο να φτάσει ο άνθρωπος στην τελειότητα ή να γνωρίσει αληθινά τον εαυτό του. Ο στρατιώτης δεν αναδεικνύεται νικητής, αν δεν υπάρξει εχθρός και δεν συγκρουστεί μαζί του. Και ο πνευματικός αγωνιστής δεν στεφανώνεται, αν δεν δοκιμάσει πειρασμό και δεν αντισταθεί.

***

Επιτρέπεται στο χριστιανό να ζητάει από τον Θεό πειρασμούς ή να τους επιδιώκει ο ίδιος;

Κανένας μας δεν πρέπει να ζητάει πειρασμούς. Απεναντίας, μάλιστα, ο ίδιος ο Χριστός, παραδίνοντάς μας την Κυριακή Προσευχή, το Πάτερ ημών, μας πρόσταξε να παρακαλάμε τον ουράνιο Πατέρα: «*…και μη εισενέγκεις ημάς εις πειρασμόν, αλλά ρύσαι ημάς από του πονηρού*» (Ματθ. 6:13). Δηλαδή: Και μη μας αφήσεις να πέσουμε σε πειρασμό, αλλά γλύτωσέ μας από τον πονηρό. Κι αυτό γιατί **είναι τόση η ανθρώπινη αδυναμία, που ακόμα κι ένας άνθρωπος προχωρημένος στην αρετή μπορεί εύκολα να λυγίσει κάτω από πειρασμό**, έστω και μικρό.

Ο άγιος Πέτρος ήταν απόστολος κορυφαίος και γενναιόψυχος. «Κι αν όλοι χάσουν την εμπιστοσύνη τους σ' Εσένα», είχε πει στον Ιησού λίγο πριν από τη σύλληψή Του, «εγώ ποτέ δεν θα τη χάσω… Δεν θα Σε απαρνηθώ, έστω κι αν χρειαστεί να πεθάνω μαζί Σου» (Ματθ. 26:33,35). Αλλά μετά τη σύλληψη του Κυρίου, όταν βρέθηκε μπροστά στον πειρασμό της αρνήσεώς Του, έπεσε. Άρχισε να ορκίζεται: «Ο Θεός να με τιμωρήσει, αν Τον ξέρω Αυτόν τον άνθρωπο!» (Ματθ. 26:74).

Μολονότι, ωστόσο, δεν πρέπει να επιδιώκουμε τους πειρασμούς, **οφείλουμε να τους αντιμετωπίζουμε γενναιόψυχα και νηφάλια, όταν με παραχώρηση του Θεού μας βρίσκουν, γιατί με τον έναν ή τον άλλο τρόπο συμβάλλουν στη σωτηρία μας**. Ο Μέγας Αντώνιος είπε: «Κανείς δεν μπορεί να μπει στη βασιλεία των ουρανών, χωρίς να δοκιμάσει πειρασμούς. Βγάλε από τη μέση τους πειρασμούς, και τότε δεν θα υπάρχει κανείς που να σώζεται».

Άλλωστε, αν λυγίσουμε και πέσουμε σε πειρασμό, θα είμαστε αδικαιολόγητοι. Γιατί **κάθε πειρασμός, που παραχωρείται από τον Θεό, είναι στα ανθρώπινα μέτρα μας**· δεν μπορούμε, λοιπόν, να επικαλεστούμε αδυναμία. Ο απόστολος Παύλος βεβαιώνει ξεκάθαρα: «Ο Θεός, που κρατάει τις υποσχέσεις Του, δεν θα επιτρέψει σε κανένα πειρασμό να ξεπεράσει τις δυνάμεις σας· αλλά, όταν έρθει ο πειρασμός, θα δώσει μαζί και τη διέξοδο, ώστε να μπορέσετε να τον αντέξετε (Α' Κορ. 10:13).

***

Γιατί οι συμφορές βρίσκουν τόσο τους κακούς όσο και τους καλούς ανθρώπους;

Βλέπεις πόσο λάμπει το καθαρό χρυσάφι και πόσο ακριβά πουλιέται; Δεν είναι, όμως, έτσι εξαρχής. Μέσα στη λάσπη είναι χωμένο και με ευτελή μέταλλα αναμειγμένο. Σ' αυτή την κατάσταση το βγάζουν οι άνθρωποι από τη γη και το κατεργάζονται, ρίχνοντάς το στη φωτιά. Εκεί όλες οι προσμείξεις είτε καίγονται είτε αποχωρίζονται από το χρυσάφι, που μένει ολοκάθαρο και λαμπερό.

Με το ακάθαρτο και ακατέργαστο χρυσάφι μοιάζει κάθε άνθρωπος, όσο καλός κι αν είναι. Στις ψυχές όλων μας υπάρχει, με τη χάρη του Θεού, κάτι καλό. Αυτό το καλό, όμως, αυτό το νοητό χρυσάφι, είναι συνήθως χωμένο μέσα στη λάσπη της αμαρτίας και αναμειγμένο με πράξεις, ρήσεις και σκέψεις όχι ευάρεστες στον Θεό. Μόνοι μας δεν μπορούμε να καθαρίσουμε τις ψυχές μας από κάθε κακό και ν' αφήσουμε σ' αυτές μόνο το χρυσάφι της καλοσύνης, της ευσέβειας και της αρετής. Ό,τι, λοιπόν, δεν μπορούμε να κάνουμε εμείς, το κάνει ο πανάγαθος και πάνσοφος Κύριος. Αυτός, σύμφωνα με τη Γραφή, είναι «σαν τη φωτιά του καμινιού,... που αναχωνεύει και καθαρίζει σαν το ασήμι και σαν το χρυσάφι» (Μαλ. 3:2-3) τις ψυχές των ανθρώπων. Τις αναχωνεύει και τις καθαρίζει από τα πάθη μέσα στο καμίνι των συμφορών, που τις διδάσκουν εμπειρικά τη μακροθυμία, την ταπείνωση, την υποταγή στο θείο θέλημα, την προσφυγή στον Κύριο με την προσευχή.

(Από το βιβλίο: Γέροντος Ευστρατίου (Γκολοβάνσκι), "Απαντήσεις σε ερωτήματα χριστιανών". Ιερά Μονή Παρακλήτου, 2012. Ερωτήσεις 28, 129, 177)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*